

Agnieszka Sobieska

(Uniwersytet Wrocławski)

Sprawozdanie z konferencji naukowej „Talenty 2017”

ABSTRACT

The report of the conference “*Talenty 2017*”, Wrocław 24-26.11.2017.

Słowa kluczowe: sprawozdanie, Talenty 2017, konferencja interdyscyplinarna, Uniwersytet Wrocławski, islam, edukacja kobiet

Zgodnie z coroczną już tradycją, w dniach 24-26 listopada 2017 r. na Uniwersytecie Wrocławskim, odbyła się interdyscyplinarna, ogólnopolska konferencja naukowa „Talenty 2017”. Tym razem zanotowano rekordową frekwencję, co z pewnością wynika z faktu, iż jest to już znane wydarzenie, pozwalające na promocję studentów, jak i doktorantów, w środowisku naukowym. W ostatnich latach organizatorzy, którymi są pracownicy i doktoranci z Wydziału Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego, zawężili zakres tematyczny zgłaszanych referatów do szeroko rozumianej edukacji oraz jej związków z kulturą i społeczeństwem. Dalej jednak tak szeroki obszar badawczy pozwala na podejmowanie bardzo szerokich i interdyscyplinarnych dyskusji. Ze względu na tak właśnie szeroką tematykę, co roku „Talenty” są miejscem spotkań przedstawicieli takich dyscyplin nauki jak między innymi: pedagogika, psychologia, filozofia, historia, socjologia, ekonomia, zarządzanie, filologia, politologia, kulturoznawstwo, dziennikarstwo czy prawo.

Jak można przeczytać na oficjalnej stronie konferencji¹, organizatorzy chwalą się, że „ciągle jest to jedyna tego rodzaju konferencja w Polsce, a być może także na świecie, gdzie oferuje się możliwość dobrego debiutu naukowego młodym i zdolnym adeptom, która do tego przygotowywana jest na tak ogromną skalę”.

¹ Konferencja Talenty, <https://sites.google.com/site/konferencjatalenty/home>, dostęp: 20.09.2018.

Ogromnym atutem tej konferencji jest możliwość opublikowania swojego pierwszego artykułu naukowego w czasopiśmie punktowanym z listy Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Jak ważne jest to osiągnięcie wie każdy doktorant i student, którzy walczą o uznanie w świecie nauki, ale i często o stypendia naukowe. Dodatkowo, obecnie publikacja artykułu naukowego z listy Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, to warunek obligatoryjny do otwarcia przewodu doktorskiego. Organizatorzy Talentów postawili sobie za punkt honoru, aby to właśnie tym młodym, często niedoświadczonym, ale dobrze prosperującym badaczom, dać szansę wejścia do środowiska naukowego z debiutem w postaci dobrze wydanego artykułu. Każdy z nadesłanych tekstów przechodzi przez wieloetapowy proces redakcyjny, który odbywa się w systemie blind review. Nad przesłanymi tekstami pracuje ogromny zespół specjalistów. Zgłaszane teksty ocenia ośmiu redaktorów naukowych, pięciu redaktorów językowych oraz siedmiu redaktorów tematycznych. Autorzy spotykają się z korektą merytoryczną, korektą językową, a także z wieloma wskazówkami i opiniami dotyczącymi stylistyki, kompozycji i oryginalności swoich badań, na każdym etapie procesu redakcyjnego. W rezultacie, po niemal rocznej pracy nad czasopismem, nowy numer jest najczęściej gotową przed kolejną edycją konferencji. Czasopismo ma swoją wersję zarówno internetową, jak i papierową. Dla szczególnie wyjątkowych tekstów, organizatorzy stworzyli możliwość publikacji w jednym z najlepiej punktowanych periodyków w kraju, w prestiżowym międzynarodowym czasopiśmie „Journal of Education Culture and Society”.

Uroczystą inauguracją i oficjalnym przywitaniem uczestników, dnia 24 listopada 2017 r. w Instytucie Psychologii Uniwersytetu Wrocławskiego, rozpoczęła się trwająca trzy dni konferencja „Talenty 2017”. Spośród wszystkich zgłoszonych prelekcji, organizatorzy wybrali cztery prezentacje, których autorzy mieli szansę wygłosić je jako wykłady główne. Wśród tych osób znalazło się trzech reprezentantów Uniwersytetu Wrocławskiego: Jacek Gulanowski (referat zatytułowany: *Ojcostwo we współczesnym komiksie*), Kinga Trzmielewska (referat zatytułowany: *Aktywność społeczna Polaków*) oraz Sylwia Bokuniewicz (referat zatytułowany: *Funkcjonowanie kobiet bezdomnych w społecznych przestrzeniach metropolii na przykładzie Wrocławia*). Wśród prelegentów wykładów głównych znalazła się również Anna Glińska-Lachowicz z Uniwersytetu Opolskiego, która wygłosiła referat zatytułowany *Walory resocjalizacyjne terapii tańcem w pracy z osobami pozbawionymi wolności*.

Jak co roku, także i w tej edycji, organizatorzy przygotowali dla chętnych uczestników, możliwość wzięcia udziału w płatnych warsztatach. Szkolenia te są adresowane

przede wszystkim do osób, które chcą opublikować swój pierwszy artykuł naukowy w czasopiśmie „Ogrody Nauk i Sztuk²”, co jest nieodłącznie związane z konferencją. Jest to idealny sposób, aby dowiedzieć się jakimi zasadami rządzi się większość czasopism naukowych, jakie są wymagania stawiane przed autorami, na co należy zwracać uwagę zgłaszając swój tekst oraz jakich błędów lepiej unikać, jeśli nie chce się być odrzuconym już na samym początku długiego procesu redakcyjnego. Wartość tych warsztatów dodatkowo podnosi fakt, iż są one w części prowadzone przez samego redaktora naczelnego, a jednocześnie głównego organizatora konferencji, dr Aleksandra Kobylarka. W tym roku poprowadził on prelekcję „Podstawy warsztatu pisarskiego młodego naukowca”. Dla uczestników został też wyznaczony czas, kiedy to można było odbyć indywidualną konsultację z doktorem Kobylarkiem. Kolejnym ważnym szkoleniem było to dotyczące pisania abstraktów, które poprowadziła mgr Patrycja Karpińska („Podstawy zasad pisania abstraktów artykułów oraz zapisu słów kluczowych”). Tworzenie abstraktów oraz wskazywanie właściwych słów kluczowych to szalenie ważna umiejętność, którą mało który naukowiec kiedykolwiek i gdziekolwiek się uczył. Najczęściej jest to pomijana czynność, którą piszę się szybko, chwilę przed odesłaniem tekstu do recenzji. Jest to oczywiście ogromny błąd, o czym starała się przekonać mgr Karpińska. Niejednokrotnie to właśnie po abstrakcie osoba, która trafia na artykuł nieznanego w środowisku naukowym autora, decyduje się czy warto go przeczytać czy też nie. Słowa kluczowe, pozwalają natomiast na precyzyjne wyszukiwanie i przeglądanie interesujących nas tekstów. W dzisiejszych czasach, kiedy dostęp do informacji jest praktycznie nieograniczony, a ilość artykułów naukowych zbyt duża, aby przeciętny naukowiec, mógł zapoznać się z wszystkimi nawet tylko w swojej tematyce, umiejętność właściwego formułowania słów kluczowych i pisania abstraktów, wydaje się kluczowa. Kolejną wartościową częścią warsztatów była prelekcja poświęcona przygotowywaniu i przedstawianiu prezentacji konferencyjnych, którą przedstawiła uczestnikom dr Aleksandra Marcinkiewicz-Wilk. Każdy naukowiec z pewnością wie, że o ile napisanie artykułu naukowego nie jest rzeczą prostą, tak przedstawienie wyników swoich opublikowanych badań przed szerszą publicznością podczas konferencji naukowej, jest rzeczą jeszcze trudniejszą i wymagającą o wiele lepszego przygotowania. Odpowiednia prezentacja jest więc czymś co w świecie nauki stanowi jedną z wiodących umiejętności, które warto osiągnąć już na samym początku kariery naukowej. Wreszcie, zwieńczeniem szkoleń okazała się być prezentacja mgr Beaty Działy dotycząca podstaw zapisu bibliograficznego APA.

² Zob. <https://ogrodynauk.pl/index.php/onis/about>, dostęp: 25.09.2018.

Zapis ten stanowi pewne *novum*, jeśli chodzi o polski rynek czasopism naukowych. Dzięki swoje przejrzystości i ustandaryzowanemu zapisowi, jest to jednak coś na co warto zwrócić uwagę, a już na pewno należy przyswoić sobie podstawowe zasady zapisu bibliograficznego, jeśli planuję się publikację konferencyjną.

Kolejnego dnia, w sobotę 25 listopada 2017 r., rozpoczęła się właściwa część interdyscyplinarnej konferencji. Wszystkie wykłady odbywały się Centrum Konferencyjno Szkoleniowym. Z uwagi na bardzo dużą liczbę uczestników – swój udział potwierdziło 96 uczestników z 27 ośrodków naukowych - prezentacje zostały pogrupowane w panele tematyczne, które odbywały się równolegle w ramach poszczególnych sekcji. Panel otwierający sekcję A to: „edukacja – doświadczenia międzynarodowe”, podczas którego zaprezentowało się ośmiu prelegentów z siedmiu różnych ośrodków z Polski i z Wielkiej Brytanii. Jako pierwszy zaprezentował się Radosław Sterna z Uniwersytetu Jagiellońskiego, który zaproponował zgromadzonym wysłuchanie prelekcji o tytule „*Edukacja antydyskryminacyjna w Polsce i Europie. Analiza jej skuteczności i proponowane zmiany.*” Prelegent rozpoczął swoją prezentację od przedstawienia zgromadzonym stanu aktualnej polityki antydyskryminacyjnej w Polsce i w Europie. Przede wszystkim swoje zainteresowanie skupił na wpływie tej polityki na edukację. Bazując na wiedzy z zakresu psychologii społecznej, autor dokonał próby analizy treści kampanii społecznych skupionych na tym zagadnieniu, jednocześnie próbując uzasadnić zasadność wprowadzenia nowego typu edukacji, mianowicie edukacji przez doświadczenie. Po przedstawieniu swoich argumentów za i przeciw, prelegent zasugerował, iż wprowadzenie edukacji, która opierałaby się przede wszystkim na kontakcie międzygrupowym, mogłoby być remedium na ksenofobiczne i dyskryminujące treści, z którymi dzieci i młodzież spotykają się na co dzień.

Następnie głos zabrał reprezentant Uniwersytetu Szczecińskiego – Bartosz Bobek – który wystąpił z referatem zatytułowanym: „*Edukacja historyczna na Węgrzech. Współczesne oblicze.*” To niezwykle ciekawe wystąpienie dotyczyło tego jak obecnie wygląda model edukacji historycznej na Węgrzech. Prelegent opowiadał m.in. o różnych instytucjach i ośrodkach, które zostały powołane, aby zachować miejsca ważne z punktu widzenia historii kraju, ale również w celu promowania ich wśród mieszkańców i turystów. Oprócz kwestii historycznych, zostały przybliżone również aspekty prawne ochrony i promocji tych miejsc³.

Paweł Tuz z Uniwersytetu Szczecińskiego, to kolejny uczestnik panelu „edukacja – doświadczenie międzynarodowe”. Wystąpił on z referatem zatytułowanym: „*Język łużycki w*

³ A. Kobylarek, D. Budkiewicz (red.), XII Ogólnopolska konferencja naukowa, TALENTY 24-26.11.2018. Księga abstraktów, Wrocław 2018, <https://ogrodnauk.pl/index.php/onis/issue/view/9>, dostęp: 25.09.2018.

szkolnictwie Brandenburgii i Saksonii: oficjalny status, rzeczywista pozycja, perspektywy na przyszłość.” Na początku swojego wystąpienia prelegent przybliżył zgromadzonym historię języka łużyckiego jako języka mniejszościowego używanego we wschodnich Niemczech, w Brandenburgii i Saksonii. Jak wskazywał w swoim wystąpieniu, kultura języka niemieckiego, przez swoją dominującą pozycję, doprowadziła do wymierania języka łużyckiego. W wyniku germanizacji Łużyczan, coraz mniej z nich przekazuje ten język dalszym pokoleniom. Autor w ciekawy sposób zaprezentował jakie są regulacje prawne, które promują używanie w szkołach tego wymierającego języka, a również, a może przede wszystkim, jak wygląda to w rzeczywistości, gdzie dochodzi do częstego obchodzenia czy naruszania prawa. Na zakończenie swojego wykładu autor wygłosił tezę, że języki mniejszościowe są ważne z uwagi na fakt bycia nośnikiem tożsamości jego użytkowników, a także na rolę nośnika wiedzy o otaczającym świecie i jego odmiennościach dla przedstawicieli kultur dominujących⁴.

O edukacji prawniczej w Stanach Zjednoczonych opowiedziała podczas Talentów Magdalena Abu Gholeh z Uniwersytetu Wrocławskiego. Prelegentka wyszła w swojej prezentacji od założenia, że uczelnie amerykańskie są obecnie uznawane za jedne z najlepszych na świecie, a wpływ ma na to wiele czynników, tak politycznych, ekonomicznych jak i społecznych. Przede wszystkim swoją uwagę skupiła jednak na edukacji prawniczej, która zdecydowanie różni się od tej, którą znamy z polskich uczelni. Prelegentka wskazała na szereg różnic, które mogą niekiedy zaskakiwać. Te najbardziej kontrowersyjne to rola jaką pełnią polecenia, referencje czy listy motywacyjne pisane dla kandydatów, które to brane są pod uwagę w procesie rekrutacji. Jest to zupełnie niespotykana sytuacja w Polsce, gdzie o przyjęciu na studia decydują przede wszystkim uzyskane wyniki matur. W dalszej części wykładu zgromadzeni mogli dowiedzieć się, że edukacja prawnicza w Stanach Zjednoczonych trwa zaledwie trzy lata i w głównej mierze sprowadza się ona do wymiaru praktycznego, co również jest raczej obce w polskiej rzeczywistości. Ten model edukacji zamiast koncentrować się na przyswajaniu olbrzymiej ilości wiedzy teoretycznej, stawia na praktyczne aspekty wiedzy jak np. umiejętność sporządzania pism procesowych czy przygotowywanie do zawodu za pomocą rozwiązywania tzw. *case study*⁵.

Kolejną reprezentantką Uniwersytetu Wrocławskiego w tym panelu była Agnieszka Kuriata, która podjęła się ważnego tematu, mianowicie prawno-społecznych aspektów nauczania w świecie islamu. W swoim wystąpieniu przedstawiła historię edukacji w islamie,

⁴ Ibidem.

⁵ Ibidem.

podejście duchownych do nauczania kobiet oraz jak ta sytuacja zmieniała się przez wieki, wreszcie zarysowała obraz sytuacji obecnej. Prelegentka wskazała na często decydującą rolę prawa szariatu, którego interpretacja w niektórych krajach muzułmańskich, niejednokrotnie stoi w sprzeczności z możliwością posyłania do szkół dziewcząt. Mgr Kuriata opowiedziała także o szeregu różnych czynników, wynikających z sytuacji społecznej, ale i z tradycji muzułmańskiej, które decydują o powodzeniu w edukacji muzułmanek.

Kolejny panel „edukacja i społeczeństwo” zgromadził jedenastu prelegentów z ośmiu polskich ośrodków naukowych. Mogliśmy posłuchać tu m.in. o nowym kanonie lektur szkolnych w szkole podstawowej (Justyna Czupryniak, Uniwersytet Warszawski), o obrazie ojca na łamach czasopisma *Zawsze Wierni* (Dominik Figiel, Uniwersytet Wrocławski) oraz o budżecie obywatelskim w aż dwóch wystąpieniach: Marii Kotkiewicz z Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie w referacie: *Budżet obywatelski jako forma konsultacji społecznych, prowadzonych przez polskie gminy (na przykładzie Częstochowy)* oraz Anny Maciąg z Uniwersytetu Wrocławskiego w referacie: *Czy ograniczenia dla głoszących w ramach budżetów obywatelskich są zgodne z prawem? O zakresie podmiotowym - uczestnikach – konsultacji społecznych w związku z budżetem obywatelskim*. Sekcję A zwieńczyły wykłady w ramach panelu „edukacja i zdrowie”, silnie reprezentowanego przez Uniwersytet Śląski oraz Uniwersytet Wrocławski (wystąpiło podczas niego pięciu młodych naukowców opowiadając m.in. o elementach warsztatu terapeuty w pracy instruktora sportu (Jacek Skorupski – Cymbaluk, Uniwersytet Wrocławski, o projekcie „zielona flaga” (Magdalena Sobecka, Dolnośląska Szkoła Wyższa) czy o wynikach badań naukowych prowadzonych przez Małgorzatę Klimasz z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (*Seks jest sprawą prywatną, ale zdrowie seksualne dotyczy wszystkich? Badania porównawcze wśród studentów pedagogiki i studentów medycyny*).

W ramach Sekcji B zgrupowano wykłady mieszczące się w szerokiej tematyce „edukacja (w) dorosłości”, gdzie swoje prezentacje wygłosiło ośmiu badaczy z sześciu instytucji naukowych w Polsce. Większość badaczy skupiła się na problemach w edukacji osób starszych: (Dagmara Golba z Uniwersytetu Jagiellońskiego: *Sposób postrzegania osób starszych przez pracowników działów zarządzania zasobami ludzkimi*), Klaudia Gąsior z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie: *Lepiej późno niż później, czyli dlaczego i w jaki sposób lubelscy seniorzy chcą uczyć się języków obcych?* oraz Michalina Hładun z Uniwersytetu Opolskiego: *Poczucie własnej starości seniorek Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Opolu*).

Podczas podwójnego panelu „literatura, język i kultura” mieliśmy okazję wysłuchać referatów, a także burzliwej dyskusji ich dotyczącej przez trzynastu prelegentów m.in. z Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Uniwersytetu Warszawskiego. Ostatnim panelem tematycznym w ramach Sekcji A był panel zatytułowany „w świecie nowych technologii”, gdzie swoje badania prezentowało czterech uczestników, mówiąc m.in. o interakcjach w grach online (Jakub Majkowski, Uniwersytet Wrocławski) czy o wpływie różnic międzypłciowych w strukturze cyberprzemocy (Katarzyna Wróbel, Akademia Ignatianum w Krakowie).

Sekcja C została podzielona na trzy bloki tematyczne obfitujące w bardzo ciekawe wystąpienia. Podczas pierwszego panelu tematycznego „na pograniczu pedagogiki i psychologii”, mogliśmy wysłuchać m.in. o wykorzystywaniu dramy edukacyjnej w kształtowaniu kompetencji społecznych (Kinga Sobieszczańska, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie), jak również o percepcja emocji i interpretacji reprodukcji malarskich dzięki tłumaczeniu audiowizualnemu (Damian Wątrobiński, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), czy wreszcie poznać wyniki badań na temat poziomu lęku wśród chłopców w wieku 16-19 lat z klas mundurowych, w porównaniu do podobnej grupy uczęszczającej do klasy o profilu ogólnym (Sławomir Światała, AWF Wrocław). Zaprezentowało się tu siedmiu uczestników, którzy przyjechali na konferencję Talenty 2017 z siedmiu uniwersytetów w Polsce. Po krótkiej przerwie kawowej rozpoczął się drugi panel tematyczny „Wokół edukacji formalnej, pozaformalnej i nieformalnej”, podczas którego dziewięciu prelegentów z sześciu ośrodków naukowych m.in. z Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie czy Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Witelona w Legnicy wygłaszało swoje referaty. W tym panelu mogliśmy m.in. posłuchać o prawie do korzystania z bibliotek i jak jest to uregulowane w polskim porządku prawnym (Jakub Zabłocki, Uniwersytet Wrocławski), o roli wolontariatu na poszczególnych szczeblach edukacji (Marta Wójcik, Uniwersytet Opolski), a także można być zaznajomić się z analizą kwestii osiągnięć edukacyjnych skazanych i jej znaczeniu w planowaniu procesu resocjalizacyjnego (Małgorzata Osińska, Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie). Sekcję C, a zarazem całość konferencji, zamykał panel „(pop)kultura”, gdzie wśród dziewięciu badaczy reprezentujących pięć ośrodków naukowych, pojawiły się takie wystąpienia jak m.in. *Pole Sztuki - interdyscyplinarna metoda edukacji przez sztukę* (Małgorzata Minchberg, Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie), *Od Kopciuszka do żony ze Stepford czyli o archetypowym i disneyowskim wzorcu baśniowej kobiecości* (Roksana Pilawska, Uniwersytet Wrocławski),

czy *Podglądactwo na ekranie. Skopofilia na przykładzie "Maleny" Giuseppe Tornatore* (Ewa Baszak, Uniwersytet Wrocławski).

Podczas tegorocznej konferencji, organizatorzy po raz pierwszy zdecydowali się na zorganizowanie sesji posterowej, podczas której uczestnicy mogli zaprezentować wyniki swoich badań w formie graficznej. Sesje posterowe to coraz częściej spotykany element konferencji naukowych. Taka forma prezentacji pozwala na pokazanie niektórych wniosków czy wyników badań w sposób obrazowy na plakatach naukowych, co niekiedy ułatwia prezentację. Uczestnicy bierni, jak i pozostali prelegenci biorący udział w konferencji, mogą podczas przerw zapoznać się z treścią prezentowaną na wywieszonych plakatach, a następnie mają możliwość zadawania pytań ich autorom, co niejednokrotnie prowadzi do ożywionych i wartościowych merytorycznych dyskusji, które często nie mogłyby mieć miejsca podczas paneli dyskusyjnych, z uwagi na ich ograniczony czas. Na ten rodzaj prezentacji zdecydowało się dziesięciu prelegentów z sześciu ośrodków naukowych w Polsce m.in. z Uniwersytetu Śląskiego, Uniwersytetu Opolskiego, SWPS Uniwersytetu Humanistycznospołecznego w Warszawie czy z Uniwersytetu Wrocławskiego. Pośród posterów można było odnaleźć graficzne przedstawienie m.in. takich prezentacji jak: *Zjawisko sextingu wśród młodzieży - doniesienia z badań* (Małgorzata Klimasz, Uniwersytet Śląski w Katowicach), *Trening mindfulness jako nowy element edukacji* (Radosław Sterna, Uniwersytet Jagielloński), *Projekt "Uwolnij emocje!"* (Paulina Idziak, Uniwersytet Wrocławski) czy *Projekt Silver Code - warsztaty kodowania dla seniorów* (Aleksander Kobylarek, Ewa Jurczyk – Romanowska, Sylwia Bokuniewicz, Uniwersytet Wrocławski).

Pokłosiem tej edycji Talentów jest wydany w lipcu 2018 r. ósmy tom „Ogrodów Nauk i Sztuk”. Na jego łamach ukazało się aż 59 artykułów naukowych o różnorodnej tematyce⁶. Ponad 600 stronicowy tom to najlepszy dowód na świetną formę w jakiej znajduje się konferencja Talenty. Kolejna edycja, Talenty 2018, jest już w ostatniej fazie przygotowań. Kolejna konferencja, tym razem Talenty 2018, odbędzie się oczywiście w listopadzie 2018 r.⁷.

⁶ Ogrody Nauk i Sztuk, tom 8, Wrocław 2018, dostęp: <https://ogrodynauk.pl/index.php/onis/issue/view/9>, 25.09.2018.

⁷ Zob. <https://sites.google.com/site/konferencjatalenty/home/talenty-2017>, dostęp: 25.09.2018.